

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres referanse:	Deres dato:	Saksnummer:	Vår saksbehandler:	Vår dato:
	31.10.2007	2007/933	Bjørnulf Stokvik Bjornulf.Stokvik@hive.no /	01.11.2007

NOU 2007:6 Formål for framtida - formål for barnehagen og opplæringen - høring

Viser til brev datert 19. juni hvor Kunnskapsdepartementet ber om *synspunkter og vurderinger av helheten og de ulike ledd i utvalgets forslag til nye formål, samt synspunkter på sentrale perspektiver i utvalgets forslag til formålslik de er beskrevet i utredningen.*

Ved Høgskolen i Vestfold har rektor nedsatt en egen høringsgruppe med representanter fra høgskolens lærerutdanninger som har utarbeidet en høringsuttalelse på vegne av høgskolen:

Høgskolen i Vestfold vil gi utvalget honnør for en godt disponert, engasjerende rapport. Det er interessant at utvalget har vist vilje til kompromiss og har valgt å presentere et konsensusforslag. Det er en styrke at primærstandpunktene presenteres. Det hadde vært ønskelig at de forskjellige primærstandpunktene begrunnelser hadde kommet tydeligere fram for alle fraksjoner. Det ville trolig gitt et bedre utgangspunkt for høringsuttalelser og den endelige drøftingen i Stortinget. Det gjelder i sær det mest spenningsfylte i formålsparagrafen, det kulturelt, religiøse og livssynsmessige mangfoldet, hvor det blir viktig å finne en avveining. Rapportens historiske og internasjonale avsnitt er viktig idet det setter barnehagen, skolen og den øvrige opplæringen inn i en vid kontekst.

Høgskolen i Vestfold gir sin støtte til egne formålsparagrafer for barnehagen og skole/opplæring i bedrift.

Våre videre kommentarer gis ut ifra at de to forslagene til formålsparagraf vurderes ut fra mandatet som utvalget fikk, å se barnehage, skole og opplæring i bedrift under synsvinkelen helhet og sammenheng.

Begrepsbruk knyttet til de ulike institusjonene

Høringsutkastet anvender barnehage, opplæring som subjekt i de første leddene. De to ukastene bør ha parallelle uttrykk og institusjonene bør styrkes på dette vis. Funksjonen opplæring bør altså ikke være subjekt. Vi ønsker at begrepene barnehage, skole og lærebedrift nyttes.

Verdigrunnlag

Utvalget støttes i at institusjonene bør ha felles formuleringer når det gjelder verdigrunnlag. Et overordnet perspektiv bør være *åpent* og både *synliggjøre* samfunnets tradisjoner som har vært rådende til nå, og de nye, som kan være en berikelse for samfunnet. Spenninger som er til stede i et pluralistisk samfunn må ikke tilsløres eller harmoniseres. På bakgrunn av formålsparagrafens streben etter likeverd og toleranse, kan kulturelt, religiøst og livssynsmessig mangfold usynliggjøres. Vi mener at formålsparagrafen bør sikre synliggjøring av dette mangfold ved å tilføye følgende tekst i Barnehagelovens formålsparagraf siste ledd: Barnehagen skal fremme likestilling og *anerkjennelse av mangfold* (evt. presiserer områdene for dette). Den skal aktivt motarbeide alle former for diskriminering.

Danning

Bostadutvalget har valgt å føre inn et nytt begrep i forslag til lovtekst: Danning. Til nå har Barnehageloven og Opplæringsloven brukt begrepet oppdragelse som en av barnehagens og skolens oppgaver. Høringsgruppa ved Høgskolen i Vestfold er delt i synet på hvilket begrep som skal brukes i formålsparagrafen.

Bostadutvalget viser til barnehagens egenart og helhetlige og integrerte tilnærming gjennom begrepene "omsorg", "lek", "læring" og "danning".

Utvalget har argumentert for danning, og satt det i forhold til oppdragelse som et "videre begrep" som "gir assosiasjoner til både det som skjer i barnets samspill med omgivelsene og til den oppdragelsen som skjer i barnehagen. Danning er en kontinuerlig prosess som forutsetter refleksjon." s. 28.

Deler av medlemmene i høringsgruppa støtter Bolstad-utvalgets syn ut fra argumenter om at begrepet danning understreker barnehagen som en dannelsingsarena der oppdragelse skjer i vekselvirkning mellom individ og kultur. Dannelsesbegrepet understreker betydningen av det gjensidige samspillet med barnet som en aktiv medvirkende part der lek og kommunikasjon i mange former spiller en viktig rolle.

Resterende del av høringsgruppa viser til at Barnekonvensjonen bruker begrepet oppdragelse og legger følgende tenkning til grunn for sitt syn: Oppdragelse og undervisning har alltid vært pedagogikkens hovedoppgaver. Eksisterende lov har omsorg, lek, læring og oppdragelse som oppgave, oppdragelse er nevnt både i § 1, (formålsparagrafen) og i § 2, (innhold).

Oppdragelse er et ord fra hverdagslivet både i hjem og skole/barnehage. Oppdragelse kan, i motsetning til danning, sanses, er synbar og hørbar, og kan nettopp derfor gjøres til gjenstand for refleksjon og samtale, i sær med tanke på den voksnes etiske ansvar i samspillet med barna og i møte med foreldre om barnehagens oppdragelse, verdier, omgangsform og samspill.

Det medvirkende barnet

I andre ledd i utvalgets forslag bidrar formuleringer som "Barn skal få utfolde...." til at det aktive og handlende barnet trer lite fram. Alternative formulering kan være: "Barnehagen skal gi rom for at barn utfolder skaperglede..." Eller "Alle barn har rett til å utfolde..."

Natur:

Ansvar for naturen uttrykkes ulikt i de to formålsparagrafene. Vi anser å *ta vare på naturen* i andre avsnitt for snevert. Vi ønsker at uttrykket *natur og miljø* skal brukes.

Barndommens egenverdi:

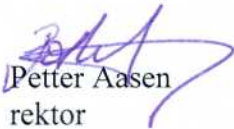
Barnehageloven anerkjenner barndom som en verdi. Vi savner at Opplæringsloven også anerkjenner barne –og ungdomstiden som verdifull

Samarbeid med hjemmet kommer godt frem i formålsparagrafen for barnehagen. Samarbeid med hjemmet bør ha en tilsvarende plassering i skolens paragraf. Begrunnelsen ligger i Barnekonvensjonen, som gjelder for barn fra fødsel til 18 år.

Vennskap fokuseres kun i formålsparagraf for barnehager, men vi anser det som like viktig i skolen. Vi foreslår at *vennskap* skrives inn i formålsparagrafen i Opplæringsloven.

Medvirkning. Rett til medvirkning formuleres ulikt i de to formålsparagrafene. Rett til medvirkning svekkes i skolen. Det er et paradoks hvis barn skal få mindre medvirkning med økende alder. Uttrykket *høve til medverknad* bør endres til *rett til medverknad*. Også dette begrunnes i Barnekonvensjonen.

Med hilsen

Petter Aasen
rektor

Bjørnulf Støkvik
fung. studiedirektør